

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: C. Roșca)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, I. Dutca)

DECIZIE

9 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Eurocons Group”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Levancom Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eurocons Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității,

împotriva încheierii din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 februarie 2020, SRL „Levancom Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eurocons Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

Prin hotărârea din 3 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată SRL „Levancom Grup”; s-a încasat de la SRL „Eurocons Group” în beneficiul SRL „Levancom Grup” suma de 62 225 de lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 13 689,50 de lei cu titlu de penalitate și suma de 2 277,43 de lei cu titlu de cheltuieli pentru taxa de stat. În rest pretențiile formulate au fost respinse ca neîntemeiate.

La 17 august 2020, SRL „Eurocons Group” a depus cererea de apel, solicitând casarea hotărârii cu emitere unei noi decizi privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii apelantului SRL „Eurocons Group” pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 1 708,07 lei. Concomitent, s-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Încheierea nominalizată a fost expediată apelantului SRL „Eurocons Group” la adresa indicată în cererea de apel (f.d. 47), fiind recepționată la 23 decembrie 2020, prin aplicarea semnăturii pe avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 48).

Prin încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel înaintată de SRL „Eurocons Group” împotriva hotărârii din 3 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de

chemare în judecată depusă de SRL „Levancom Grup” împotriva SRL „Eurocons Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

La 23 februarie 2021, SRL „Eurocons Group” a declarat recurs, împotriva încheierii din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece recurenta nu a recepționat la sediul său (mun. Chișinău, str. Bernardazzi 38) copia încheierii instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, mai mult încheierea de a nu da curs cererii de apel nu a fost publicată nici pe portalul instanței.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 15 ianuarie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei încheierii prin scrisoarea de însoțire din 18 februarie 2021 (f.d. 51), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 23 februarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că la 18 februarie 2020, SRL „Levancom Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Eurocons Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 3 iulie 2020 a admis parțial cererea de chemare în judecată SRL „Levancom Grup”; a încasat de la SRL „Eurocons Group” în beneficiul SRL „Levancom Grup” suma de 62 225 de lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 13 689,50 de lei cu titlu de penalitate și suma de 2 277,43 de lei cu titlu de cheltuieli pentru taxa de stat. În rest pretențiile formulate au fost respinse ca neîntemeiate.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 17 august 2020, SRL „Eurocons Group” a depus cererea de apel, solicitând casarea hotărârii cu emitere unei noi decizi privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, fiind acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii apelantului SRL „Eurocons Group” pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în mărime de 1 708,07 lei. Concomitent, s-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Urmare a neînălăturării neajunsurilor, prin încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel înaintată de SRL „Eurocons Group” împotriva hotărârii din 3 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Levancom Grup” împotriva SRL „Eurocons Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului.

În susținerea acestei concluzii urmează a reține și prevederile art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, care statuează că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel și ulterior a restituit cererea de apel, în cazul în care apelantul nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 16 noiembrie 2020.

Totodată, Colegiul învederează că încheierea din 16 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată apelantei la sediul acesteia (mun. Chișinău, str. Alexandru Hâjdeu 122, ap. 1), or, plicul a fost restituit instanței cu mențiunea „plecat”; prin intermediul poștei electronice (la adresa de mail: eurocons-group@mail.ru, indicată în cererea de apel (f.d. 29), precum și la adresa mun. Chișinău, str. Alexandru Bernardazzi 38, fiind recepționată conform avizului de recepție la data de 31 decembrie 2020 (f.d. 48).

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În sensul art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Astfel, instanța de apel corect a specificat că în termenul acordat pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, apelanta nu li-a înlăturat, precum și nu a comunicat despre imposibilitatea de înlăturare a acestora, ori, în termenul acordat, nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat, ceea ce atestă că indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu au fost îndeplinite, fapt ce a impus restituirea cererii de apel.

În speță, Colegiul învederează că apelanta în termenul acordat de instanța de apel nu a depus cererea de apel motivată, precum nu a depus nici dovada de achitare a taxei de stat.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Colegiul mai învederează că conform jurisprudenței CtEDO (Ghinea contra Moldovei, cererea nr. 15778/05, hotărârea definitivă din 26 septembrie 2012), principiul egalității armelor este unul din elementele noțiunii mult mai largi a procesului echitabil, care prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă. Curtea notează că aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul

egalității armelor, în măsura în care fiecare dintre părți nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale (Varnima Corporation International S.A. vs Grecia, nr. 48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur vs Franța, nr. 63879/00, §32, 03 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr. 32576/96, §32, CtEDO 2002-VIII).

Astfel, în circumstanțele expuse se impune concluzia, că însuși apelanta nu a respectat drepturile sale procedurale și s-a eschivat de la îndeplinirea actelor de procedură în măsura stabilită de normele de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale. Or, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței deoarece, în conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Ca consecință, nelichidarea neajunsurilor expuse în încheierea din 16 noiembrie 2020 de către apelantă, în circumstanțele descrise, a impus adoptarea soluției de restituire a cererii de apel, în cazul în care conform dispozițiilor art. 14 și 16 din Codul de procedură civilă, în lumina interpretărilor date de CtEDO principiului preeminenței dreptului, în speță, încheierea instanței potrivit căreia s-a instituit termen de prezentare a unor înscrisuri necesare pentru a fi dat curs apelului și a asigura o bună și normală derulare a procedurii, este obligatorie atât pentru participanții la proces, cât și pentru instanța de judecată, care a emis actul în cauză, obligație ce se regăsește și în principiile fundamentale a procedurii civile.

Așadar, instanța de apel nu a dispus de o altă soluție legală, decât de a restitui cererea de apel, din motivul neînlăturării neajunsurilor indicate în încheierea, prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Or, exonerarea arbitrară a apelantei de sancțiunile procedurale stabilite de prevederile legale precitate, în sensul prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, afectează exigențele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, conform cărora instanța de judecată are obligația de a asigura aparențele de imparțialitate și de a nu admite acte de intervenție arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părți, având obligația concretizată și de jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor, stabilite de Constituție și legi, or, instanțele de judecată nefiind o excepție în acest sens.

În acest sens, Colegiul consideră necesar de a reitera că conform art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun și în cele specializate este stabilită de [...] Constituția Republicii Moldova, de prezentul Cod și de alte legi organice.

Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului Cod. Totodată, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură și pentru autoritățile publice și private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, părțile în proces nu sunt scutite de obligațiile procesuale

pozitive întru exercitarea corespunzătoare a obligațiilor legale. Or, în speță, apelantul nu a depus suficiență diligență, în vederea exercitării obligațiilor procedurale avute.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 15 ianuarie 2021, în cazul în care apelanta nu și-a exercitat în volum deplin drepturile procedurale, iar ca consecință a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurenteii precum că nu a recepționat copia încheierii instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în situația în care actele cauzei denotă contrariul.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Eurocons Group”.

Se menține încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Levancom Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Eurocons Group” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat